

MINISTRY OF HIGHER EDUCATION,
SCIENCE AND INNOVATIONS OF THE
REPUBLIC OF UZBEKISTAN

BUKHARA STATE UNIVERSITY

“ISSUES AND CHALLENGES OF MODERN
LINGUISTICS IN NEW UZBEKISTAN:
LINGUOCULTUROLOGICAL,
PRAGMALINGUISTIC,
NEUROPSYCHOLINGUISTIC AND
LINGUOFOLKLORISTIC APPROACHES”

INTERNATIONAL SCIENTIFIC &
THEORETICAL CONFERENCE

PKP|INDEX

BUKHARA -2024

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM,
FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI

**“YANGI O‘ZBEKISTON TILSHUNOSLIGIDA
LINGVOKULTUROLOGIYA, PRAGMALINGVISTIKA,
NEYROPSIXOLINGVISTIKA VA LINGVOFOLKLORISTIKA
SOHALARINING DOLZARB MUAMMOLARI”**

(Filologiya fanlari doktori, professor R.R. Boboqalonov tavalludining 65 yilligiga bag' ishlanadi)

**XALQARO ILMIY-NAZARIY ANJUMAN
MATERIALLAR TO‘PLAMI**

©Buxoro davlat universiteti
©Fransuz filologiyasi kafedrası

Buxoro-2024

UO'K 81'373

81.1-3

G 13

Yangi O'zbekiston tilshunosligida lingvokulturologiya, pragmalingvistika, neyropsixolingvistika va lingvofolkloristika sohalarining dolzarb muammolari (Filologiya fanlari doktori, professor R.R.Bobokalonov tavalludining 65 yilligiga bag'ishlanadi): maqola va tezislar to'plami, to'plovchi hamda nashrga tayyorlovchilar: O.O.Bobokalonov, N.B.Kuldasheva, N.N.Abdullayeva; Buxoro; "Durdona" nashriyoti, 2024 yil, 856 bet.

KBK 81.1-3

❖ Filologiya fanlari doktori (DSc), professor **R.R. Bobokalonov** umumiy tahriri asosida

Bosh muharrir:

O.O. Bobokalonov, f.f.f.d. (PhD), dotsent

Mas'ul muharrirlar:

M.H.Xamidova, f.f.f.d. (PhD), dotsent

M.M.Jo'rayeva, f.f.f.d. (PhD), dotsent

D.B.Narzullayeva, Fransuz filologiyasi kafedrası tadqiqotchisi

Texnik muharrirlar:

B.Q.Akramov, Fransuz filologiyasi kafedrası tadqiqotchisi

R.O.Bobokalonov, Fakultetlararo chet tillar kafedrası tadqiqotchisi

S.T.Temirov, Fransuz filologiyasi kafedrası ilmiy-texnik assistenti

Tahririyat manzili:

Buxoro davlat universiteti, M.Iqbol ko'chasi 11-uy

Tashkiliy qo'mita manzili:	Tashkiliy qo'mita mas'uli:
Buxoro davlat universiteti Buxoro shahar M.Iqbol ko'chasi 11-uy. Tel: (+998) 65 221-29-14 Fax: 8(365) 221-27-07 Elektron pochta manzili: buxdu_rektor@buxdu.uz	Fransuz filologiyasi kafedrası mudiri Bobokalonov Odilshoh Ostonovich Tel: (+998) 91 242-33-32 (+998) 97 304-33-32 Telegram ID: @OdilshohOstonovich Elektron pochta manzili: o.o.bobokalonov@buxdu.uz

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2024 yil 20-martdagi 76-son farmoyishining 1-ilovasi "2024 yilda xalqaro miqyosida o'tkaziladigan ilmiy va ilmiy-texnik tadbirlar rejasi"ga ko'ra anjuman o'tkazildi va chop etildi

ISBN 978-9943-6197-4-6

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi Buxoro davlat universiteti tomonidan "Yangi O'zbekiston tilshunosligida lingvokulturologiya, pragmlingvistika, neyropsixolingvistika va lingvofolkloristika sohalarining dolzarb muammolari" mavzusidagi xalqaro ilmiy-nazariy anjuman 2024-yil 16-17-aprel kunlari o'tkazildi. Mazkur Xalqaro anjumanimizda Oliy o'quv yurtlari hamda ilmiy-tekshirish instituti olimlari, yetuk mutaxassislar, stajyor-tadqiqotchi-izlanuvchilar, talabalar, xorijiy mamlakat olimlari ishtirok etishdi.

Anjuman maqsadi tilshunoslik, lingvomadaniyatshunoslik, pragmlingvistika, neyropsixolingvistika va lingvofolkloristika sohalaridagi taniqli tadqiqotchilar va mutaxassislarni birlashtirgan yuqori darajadagi akademik almashinuvlar ta'minlashdan iborat.

Anjumanda muhokama qilingan yo'nalishlar va sohalar:

❖ TILSHUNOSLIK

- ❖ Nazariy tilshunoslik
- ❖ Amaliy tilshunoslik
- ❖ Qiyosiy tilshunoslik
- ❖ Chog'ishtirma tilshunoslik
- ❖ Umumiy tilshunoslik
- ❖ Matn tilshunosligi
- ❖ Zamonaviy tilshunoslik
- ❖ Tarixiy tilshunoslik

❖ ADABIYOTSHUNOSLIK

- ❖ Lingvofolkloristika
- ❖ Lingvopoetika

❖ TIL VA PEDAGOGIK TA'LIM

- ❖ Pedagogika
- ❖ Didaktika

- ❖ Lingvomadaniyatshunoslik
- ❖ Psixolingvistika
- ❖ Neyrolingvistika
- ❖ Neyropsixolingvistika
- ❖ Pragmlingvistika
- ❖ Etnolingvistika
- ❖ Sotsiolingvistika
- ❖ Kognitiv lingvistika

- ❖ Lingvostilistika
- ❖ Narratologiya

- ❖ Metodologiya
- ❖ Metodika

Ilmiy-nazariy anjuman quyidagi sho'balarda ish olib bordi:

1-SHO'BA. ZAMONAVIY TILSHUNOSLIK VA LINGVOMADANIYATSHUNOSLIK MASALALARI:

O'zbek va xorijiy tillar muhitida vujudga kelgan zamonaviy til yo'nalishlari, sintaktik va semantik rivojlanishlarni chuqur tahlil qilish hamda til va madaniyatni o'zida mujassamlashtiruvchi ilg'or tilshunoslikning dolzab muammolari tadqiqi yoritiladi.

2-SHO'BA. NEYROPSIXOLINGVISTIKA VA PRAGMALINGVISTIKA DOIRASIDAGI ILMIY IZLANISHLAR:

Tilshunoslikning turli ijtimoiy-madaniy sharoitlarida tilning pragmatik qo'llanilishiga oid tadqiqotlar hamda Yangi O'zbekistonga xos bo'lgan lingvistik jihatlar va neyropsixologik faoliyati o'rtasidagi aloqalarni o'rganishga urg'u beriladi.

3-SHO'BA. ZAMONAVIY ADABIYOTSHUNOSLIK VA LINGVOFOLKLORISTIKA TADQIQOTLARI:

O'zbek xalq og'zaki ijodi va jahon folklorida ildiz otgan til an'alarini tekshirish, ayniqsa, og'zaki rivoyatlarga va lingvistik avloddan avlodga o'tishga jihatlariga e'tibor qaratiladi.

4-SHO'BA. TIL VA TA'LIM:

Tilshunoslik, filologiya va barcha ta'lim sohaları oldida turgan farqli va mushtarak ilmlarni tadqiq etishga asosiy urg'u beriladi.

MINISTRY OF HIGHER EDUCATION, SCIENCE AND INNOVATIONS OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN
BUKHARA STATE UNIVERSITY
FRENCH PHILOLOGY DEPARTMENT

“Issues and challenges of modern linguistics in new Uzbekistan: Linguoculturological, pragmalinguistic, neuropsycholinguistic and linguofolkloristic approaches”

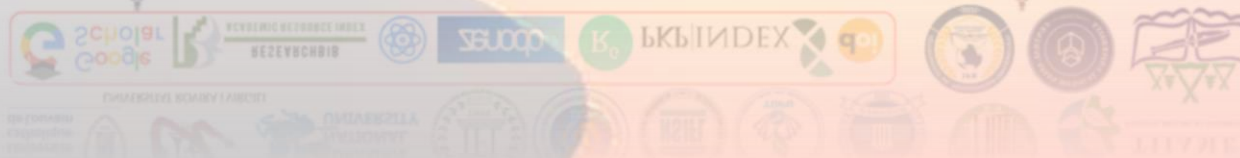
INTERNATIONAL SCIENTIFIC & THEORETICAL CONFERENCE

April 16-17, 2024
Bukhara

Participating
Higher Education Institutions
countries

Uzbekistan, France, Great Britain, Russia, China, Cameroon, Germany, Italy, Spain, Belgium, South Korea, Kazakhstan, Tajikistan, Kyrgyzstan

BUXORO DAVLAT
PEDAGOGIKA
INSTITUTI
2021

SUMMARY *** MUNDARIJA ***** СОДЕРЖАНИЕ**

<i>Avant-propos Foreword Vorwort Пролог Prefazione</i>	12
<i>Khamidov Obidjon Khafizovich. Entre France et Ouzbékistan, perspective de la coopération dans l’enseignement supérieur</i>	17
<i>Rasulov T.H. La persévérance dans la connaissance et le dévouement à l’éducation ouvrent les portes de l’avenir avec sagesse et érudition</i>	21
<i>Ataboyev N.B. The pursuit of knowledge, dedication to teaching, and unwavering commitment to academic excellence define the legacy of Bobokalonov Ramazon Rajabovich</i>	22
1-SHO‘BA. ZAMONAVIY TILSHUNOSLIK VA LINGVOMADANIYATSHUNOSLIK MASALALARI	23
<i>Alex Cormanski. Fondements linguistiques et culturels des jeux didactiques modernes</i>	24
<i>Bobokalonov O.O. Modern scientific research directions and perspectives of linguoculturology</i>	30
<i>Bobokalonov P.R. O‘zbekcha-fransuzcha kanonik modeli so‘z-gaplarning differentsiyasi</i>	39
<i>Bobokalonov R.R. & Istamova G.I. Substansial tilshunoslikda sodda gap qurilishi talqini</i>	45
<i>Davletov K.K. Fransuz tilida “peur” konseptiga kiruvchi fe’llar</i>	51
<i>Egamberdiyev J.J. & Egamberdiyeva I.A. Metaphor is a mirror of language, culture and spirituality</i>	56
<i>Fayzulloyev M.B. & Raximov M.M. “Yo‘l” konseptosferasining genezisi va rivoji</i>	64
<i>Khamidova M.H. Expression de métonymes dans des formes et des styles traditionnels</i>	68
<i>Hojiyeva G.S. & Abduraximova M.D. The role of art terminology in Linguistics</i>	74
<i>Hojiyeva G.S. & Shirinova G.L. Fransuz tilidagi iboralarning leksik-semantik xususiyatlari</i>	79
<i>Jo‘rayeva M.M. & Sodiqov M.S. Fransuz va o‘zbek tillari leksik tejankorlik hamda ortiqchalik xususiyatlari</i>	83
<i>Jo‘rayeva M.M. Fransuz gazeta sarlavhalarida intertekstuallik</i>	87
<i>Jo‘rayeva M.M. & Islomova S.Z. Fransuz gazeta sarlavhalarining asosiy turlari</i>	92
<i>Juraeva N.Sh. & Akhmadova Sh.O. The phenomenon of taboo in French linguistics</i>	97
<i>Juraeva N.Sh. & Khamidova O.H. The phenomenon of dysphemism in French linguistics</i>	102
<i>Juraeva N.Sh. & Rakhmatova F.A. Semantic features of euphemisms in French</i>	108
<i>Kamolova S.J. Le caractère lexicque et sémantique des noms propres français</i>	112
<i>Koci B. & Bobokalonov O.O. Les fondements et les évolutions de la linguistique française: perspectives historiques, géographiques et contemporaines</i>	118
<i>Ламуфова К. Трактовка категории побудительной модальности в разно-системных языках</i>	125
<i>Mamadaliev A. Exploring the role of language in shaping cultural identity: a linguoculturological perspective</i>	129
<i>Nakhracheva G.L. Verbal metaphors of pain in the Ob-Ugric languages</i>	137
<i>Narzoullaeva D.B. & Fayzoullaeva M.I. Histoire de la recherche théolinguistique</i>	146
<i>Narzoullaeva D.B. & Narzoullaeva N.N. Développement de la théolinguistique en Occident</i>	150
<i>Nasimova F.S. Lexical-semantic characteristics of French culinary terms</i>	155
<i>Nasimova F. & Ahmadov Q. Tilshunoslik yangi sohalariga oid dolzarb muammolar tahlili</i>	160
<i>Nasimova F.S. & Haydarova N.J. Fransuz va o‘zbek tillarida pazandachilik terminlari ishlatilishining leksik-semantik usullari</i>	164

<i>Nishonov P.P.</i> Rus va slavyan antroponimlarining milliy – madaniy qirralari.....	169
<i>Sanoqulov J.X.</i> Zamonaviy tilshunoslik multimadaniy muhitining fransuz nutqidagi ta’sir ko’lami.....	173
<i>Sanakulov H.Kh.</i> Évolution sémantique des termes psychologiques en français au cours des dernières décennies.....	181
<i>Sayfullayev B.N. & Abdusalomova M.A.</i> O‘zbek va fransuz tillarida so‘roq gaplarning yasalishi va o‘zlashtirmalik xossalari.....	190
<i>Sayfullayev B.N. & Isroilova X.N.</i> O‘zbek va fransuz tillari ot so‘z birikmali gap va o‘zlashtirmalik xossalari....	194
<i>Sayfullayeva R.R.</i> Milliy tilimizni yuksaltirish davri	199
<i>Sodiqov M.S.</i> Fransuz va o‘zbek tillarida tejamkorlik va ortiqchalikning ifodalanishi.....	204
<i>Tairova M.Kh. & Hakimov B.S.</i> Caractéristiques sémantiques des termes pharmaceutiques en langues russe et français.....	208
<i>Teshaeva D.</i> Linguistic and cultural challenges in the field of linguoculturology in contemporary Uzbekistan.....	213
<i>To‘yboeva Sh. R. & Normurotova F.O’.</i> Qiyosiy tillar kesimida ko‘plik kategoriyasining badiiy kontekstda namoyon bo‘lishi.....	216
<i>Turgunbaeva G.T.</i> Analyzing gastronomic tourism terms and conditions.....	222
<i>Умурзакова Ш.Г.</i> Направления современной лингвистики: язык и культура.....	228
<i>Usmonova N.S.</i> Fransuz an’alarida “Vodiy nilufari - le muguet de mai”ning madaniy-tarixiy timsoli.....	232
<i>Valieva N.Z</i> Linguocultureme as a fundamental concept in Linguoculturology (on the material of English, Russian and Uzbek languages).....	237
<i>Xolova Sh.D. & Rahmatova M.H.</i> Salbiy emotiv frazemalar tarjimasida lingvomadaniy xususiyatlar.....	241
<i>Xusinova Sh.X.</i> Sociocultural significance and communicative function of nicknames in the English language...245	
<i>Yakubov J.A.</i> Ayollar nutqidagi “va’da berish” leksemasi tarjimada ifodalanishining funksional semantik xususiyatlari	250
<i>Yang Bai (Ян Бай)</i> Анализ национально-культурных особенностей фразеологизмов с компонентом-лошадью в китайском языке.....	255
<i>Yaxshiboev M.D.</i> Siyosiy lingvistikaning rivojlanish bosqichlari.....	261
<i>Zokirova D.M., Djumabaeva M.A. & Salimova M.S.</i> Cognitive linguistics and Concept.....	266
<i>O‘rinboeva G.D.</i> Turli tizimli tillarda so‘z fonologik strukturasi xususiyatlari qiyosiy tadqiqi (ingliz va o‘zbek tillari misolida).....	273
2-SHO‘BA. NEYROPSIXOLINGVISTIKA VA PRAGMALINGVISTIKA DOIRASIDAGI ILMIY IZLANISHLAR.....	279
<i>Akramov B.Q. & Abdullayeva A.U.</i> Interprétation sociale du lexique français des marchés et des processus commerciaux.....	280
<i>Akramov B.Q. & Muhidov A.Sh.</i> Caractéristiques étymologiques de la terminologie commerciale en français.....	287
<i>Adizova O.I. & Gulyamova R.K.</i> Fransuz tilida “fidélité” (sadoqat) termini ishtirokidagi iboralarning leksik-semantik tahlili.....	294
<i>Adizova O.I. & Rahmatova Z.M.</i> Fransuz tilida sifatlarning grammatik kategoriyalari.....	300
<i>Alimova S.S.</i> Murojaat shakli sifatida qo‘llaniluvchi turdosh otlarning pragmatik aspekti.....	305

<i>Asadov T.H.</i> Etnofrazemalar lingvokulturologiyaning obyekti sifatida.....	309
<i>Asronova M.M.</i> The importance of determining the individuality of discourse or the topic area of discourse.....	316
<i>Axmedov Sh.I.</i> The emergence of the term neologism and its various forms.....	322
<i>Ахунжонова Х.А. & Бурхонова Г.Г.</i> Особенности способов образования медицинских терминов на основе латинского языка.....	326
<i>Bobokalonov O.O., Suvonova M.G' & Madiyorova Ch.Z.</i> Approche cognitive de la sémantique des termes psychologiques en français.....	334
<i>Bobokalonov R.O.</i> Pragmatic analysis of medical terminology in French and Uzbek languages.....	343
<i>Bobokalonov R.R.</i> Imo-ishora tizimi va tana tili modeli.....	352
<i>Bobokalonov R.R. & Bobokalonov P.R.</i> Role of smiling in interpersonal relationships, smiling and laughter symptoms.....	360
<i>Bobokalonov R. & Klimentova Z.</i> Neuropsycholinguistic problems of semantic-functionally formed speeches.....	368
<i>Bobokalonov R.R. & Saidova O.S.</i> Neuropsycholinguistics: motivational competence in the prevention of stroke in charismatic individuals.....	375
<i>Ergasheva G.I. & Mahmudova R.Z.</i> Neyrolingvistikaning jamiyatimiz taraqqiyotidagi tutgan o'rni.....	380
<i>Фарходова М.</i> Психолингвистическая характеристика основных особенностей французского дискурса моды.....	385
<i>Jabbarova M.X. & Rahimova M.F.</i> Ayol obrazidagi paradigmatic munosabatlar.....	390
<i>Жунусова Ж.Н.</i> Современные двуязычные словари коммуникативной направленности в аспекте прагмалингвистики.....	396
<i>Jo'rayeva M. & Baxtibayeva A.</i> Reklama matnlarining fransuz tilidan o'zbek tiliga tarjimasidagi jozibadorlik.....	401
<i>Kamolova S.J.</i> Utilisation des noms personnels et recherché intentionale du sens éponymique.....	405
<i>Narzoullaeva D.B. & Sharipboyeva D.B.</i> Exploration des traductions du Coran: Étude scientifique, impact culturel et historique.....	410
<i>Nasimova F.S. & G'aipova G.X.</i> Fransuz gastronomik terminosferasining o'ziga xos xususiyatlari.....	415
<i>Nasibboyeva M.</i> Extralinguistic factors of economic vocabulary development: linguistic and cultural aspect.....	420
<i>Rustamova F.I. & Kuchimova K.Y.</i> Diskurs, nutq va astronomik terminlar talqini.....	426
<i>Ro'ziyev Y.B.</i> Nemis adabiy tilida o'zlashtirma nutq.....	431
<i>Sobirova D.R.</i> Functional-pragmatic characteristics and classification of advertising.....	435
<i>Xamidova M.H. & O'ktamova G.X.</i> Fransuz tilida vaqt tushunchasining leksik ifodalanishi.....	441
<i>Хаятова Н.И. & Бекмуродова С.Ш.</i> Характерные черты сленга: сленг в смс и грамматические средства выражения.....	445
<i>Xolova Sh.D. & Mahmudova D.O.</i> Ijobiy emotiv frazemalar: komponentlar tarkibi va tahlili.....	456
<i>Shahabitdinova Sh.H. & Davlatova H.U.</i> Muloqotda gender xususiyatlarining aks etishi.....	460
3-SHO'BA. ZAMONAVIY ADABIYOTSHUNOSLIK VA LINGVOFOLKLORISTIKA TADQIQOTLARI	465
<i>Abdullayeva N.N & Yakubova A.O.</i> Caractéristiques nationales des proverbes français.....	466
<i>Абдуллаева Н. & Мухамадова Г.</i> Французская культура: пословицы, с благополучия к искусству жизни.....	471
<i>Абдуллаева Н. & Тешаева М.</i> Тематические сходства узбекских и французских пословиц.....	476

<i>Adizova O.I.</i> Fransuz folklorshunosligida bolalar o‘yinlarining o‘ziga xos xususiyati.....	481
<i>Adizova O.I. & Jumaboyev Z.R.</i> Maqollar va ularning kelib chiqish tarixi.....	485
<i>Adizova O.I. & Qodirova G.S.</i> Xalq epik janrida afsonalarning o‘rni.....	490
<i>Adizova O.I. & Sharipova M.V.</i> Tarixiy va zamonaviy asarlarning yaratilish tarixi va til xususiyatlari.....	494
<i>Akramov B.Q. & Zaripov J.A.</i> Caractéristiques linguistiques des terminologiques commerciaux français	499
<i>Arziqulova X.A. & Kodirova D.M.</i> Muhabbati rad etilgan Fedra.....	505
<i>Bakaeva M.K. & Salimova H.</i> Teodor Drayzerning “Amerika fojiasi” romanida ona obrazini yaratishda qo‘llangan uslubiy vositalar	510
<i>Bobokalonov O.O., Akhmatova N.A. & Khayrullayeva S.A.</i> Représentation symbolique des phytonymes dans les titres des œuvres françaises en prose.....	514
<i>Haydarova N.</i> Baxtin qarashlarida interdiskursivlik kategoriyasining o‘ziga xos xususiyatlari.....	523
<i>Инамова М.Т.</i> Способы презентации фразеологического материала в процессе изучения английского языка студентами первого курса филологических факультетов.....	526
<i>Ikromova L. & Rajabova Z.</i> Fransuz tilida maqol va matallarning asl hamda ko‘chma ma’nolarda ifodalanishi.....	534
<i>Jo‘rayeva M.M. & Matyakubov O.Q.</i> Fransuz va o‘zbek ertaklarida naqlarning strukturasi «mumkinlik-shart» modallik kategoriyasining xususiyati.....	539
<i>Jo‘rayeva M.M. & Zokirova M.B.</i> Yozma matbuotda sarlavhalarning roli va ahamiyati.....	547
<i>Juraeva M.M.</i> Représentations culturelles et symboliques des modalités dans les contes de fées français.....	553
<i>Karimova Z.U.</i> Do‘stlik konsepti bilan ifodalangan maqollarda moddiy talqini	562
<i>Latifova M.Y.</i> O‘zbek tilida erkin o‘xshatishlarning ayrim xususiyatlari	566
<i>Majidova L.B.</i> Phytonymes ensorcelés, plantes comme silhouettes littéraires dans les contes magiques.....	571
<i>Matyakubov O.Q.</i> Rôle des contes de fées sur différents sujets dans le développement spirituel des enfants.....	578
<i>Mirzoyeva Y.</i> “Haqiqatmi yoki badiiy to‘qima” yoxud qadim xalqlar yuksak madaniyati yo‘g‘rilgan asar.....	586
<i>Nuritdinova N.N. & Sayfullayeva N.N.</i> O‘zbek xalqining chin do‘sti, tarjimon va shoir A. Faynbergning nazariy qarashlari	591
<i>Otajanova L.O.</i> Tarixiy koloritni ifodalashda allyuziyaning uslubiy figura sifatida tarjimada saqlanishi.....	596
<i>Ochilov N.S.</i> Oskar Uayld “Dorian Grey surati” asarining o‘zbek tarjimoni mahorati.....	600
<i>Ochilov U.S.</i> Exploring the magical elements in “Doctor Sleep” and “The Shining” by S.King.....	605
<i>Панченко Л.Н.</i> Лесная женщина Тянварпэква – персонаж мансийского фольклора.....	610
<i>Rasulova M.M.</i> Narrativa di “Oceano-mare” di Alessandro Baricco	619
<i>Rustamova F. & Najmiddinova N.</i> Ertak xalq og‘zaki badiiy ijodining eng qadimiy namunasi.....	624
<i>Рузметова Г.</i> Порядок слов в предложении французской литературной сказки.....	628
<i>To‘yboeva Sh.R. & Jo‘raqulova N.X.</i> Badiiy asarlar tarjimasida inversiyaning ifodalanishi	632
<i>Ульрих Т.М.</i> Этнографизм романа Ю.Н. Шестилова «откровения кралатого пастора».....	637
<i>Xayriddinova M.F.</i> Onore de Balzakning “Gorio ota” asarida “ota” obrazining berilishi	644
<i>Шаронов А. & Шаронова Е.</i> Космология и философия эрзянского мифа о сотворении мира.....	650
<i>Шаронова Е., Савонина Н.</i> Эпико-героический образ в эрзянском эпосе «Масторава».....	663
4-SHO‘BA. TIL VA TA’LIM	672
<i>Abdirakhimova M.N.</i> Problems of speaking skills among students in English teaching and their solutions.....	673

<i>Akramov B. & Abdurahimova M.</i> Fransuz tilshunosli tijorat terminoleksiyasi strukturaviy-semantik mohiyati.....	679
<i>Akramov B.Q. & Raxmatov M.F.</i> Fransuz tilidagi tijorat terminologiyasining etimologik xususiyatlari.....	682
<i>Alimova M.</i> Contrastive analysis as the systematic study of non-related languages.....	686
<i>Bobokalonov O.O., Tilavov D.Y. & Temirov S.T.</i> Défis et stratégies des locutions françaises et leur traduction d'après l'ouvrage de Pierre Guiraud.....	691
<i>Bobokalonov O.O., Bozorova D.Sh. & Jumayeva Sh.S.</i> Didactique de l'enseignement des phytonymes dans différentes cultures.....	699
<i>Bobokalonov R.O.</i> Analyse lexico-sémantique des termes médicaux en français	712
<i>Farkhodova M.Y.</i> Cognitive analysis of the concept indefiniteness in the English and Uzbek languages.....	717
<i>Gofurova S. & Mambetagiya A.</i> Increasing students' intercultural communication competence through English..	722
<i>Hojiyeva G.S. & Izzatulloeva Z.K.</i> Xorijiy tillarni o'rganishda zamonaviy metodlar va interfaol o'yinlar roli....	727
<i>Hojiyeva G.S. & Xamdamov T.D.</i> Frazeologik birliklar Gi de Mopassan asarlari tarjimasida tadqiqi misolida.....	732
<i>Joo Deok & Bobokalonov O.O.</i> Rôle des langues étrangères en Ouzbékistan, notamment pour le développement du tourisme à Boukhara.....	737
<i>Jo'rayeva M.M. & Karimova S.B.</i> Xorijiy tillarni o'rgatishda og'zaki nutq ko'nikmalarini rivojlantirishning samarali usullari.....	745
<i>Jo'rayeva M.M. & Abdullayeva S.I.</i> Fransuz gazeta sarlavhalarida leksik birliklar tarkibi va xususiyatlari.....	751
<i>Jumadullayeva G.F.</i> The role of educational cluster in teaching English.....	756
<i>Khabiroya Z.A.</i> Conducting ESP course through gamification.....	763
<i>Mamadjonov V.A.</i> La prise en compte des exigences de compétence européennes générales dans l'enseignement des langues étrangères.....	770
<i>Mbede Ambassa L.B.</i> Les nouvelles tendances méthodologiques dans l'enseignement des langues étrangères.....	774
<i>Messi T.J.</i> Développement des compétences langagières orales des apprenants ouzbeks: entre la compréhension et l'expression orales, cas spécifique de l'AFT.....	792
<i>Nasimova F.S. & Haydarova N.J.</i> Milliy oshxona tushunchasi nazariy jihatdan.....	792
<i>Nematullaeva M.R.</i> Importance of Virtual Reality in English language teaching.....	806
<i>Nuritdinova N. & Qalandarova R.</i> Chet tillarni o'qitishda zamonaviy ta'lim texnologiyalaridan foydalanish....	810
<i>Radjabov R.R.</i> Simplification de l'orthographe française.....	814
<i>Radjabov R. & Ismatova G.</i> Fransuz badiiy asarlari o'zbek tili tarjimalarida evfemizmlar ifodalanishi.....	819
<i>Quziyev S.I.</i> Turizm talabalari uchun xorijiy tillarni o'qitishning zamonaviy shakllari.....	824
<i>Tairova M. & Toshtonboeva M.</i> «Portfolio de langues» lors de l'enseignement d'une langue étrangère.....	827
<i>Teshaeva D.</i> Enhancing CALL for EAP (English for Academic Purposes) and ESP Students.....	832
<i>To'yboeva Sh.R.</i> Tarjima strategiyalarini o'rganish muammolari.....	835
<i>Xayatova N.I.</i> Fransuz tilini o'qitishda disleksiya va disgrafyaning o'rni.....	840
<i>Shokirova M.N.</i> Dynamique des habitudes linguistiques: comprendre la langue et l'écriture comme un art.....	844

REKLAMA MATNLARINING FRANSUZ TILIDAN O‘ZBEK TILIGA TARJIMASIDAGI JOZIBADORLIK

 Bukhara, Uzbekistan

Jo'rayeva Maqsuda Muhammadovna

f.f.f.d. (PhD), katta o'qituvchi

Fransuz filologiyasi kafedrası

Buxoro davlat universiteti

✉ m.m.jurayeva@buxdu.uz

 <https://orcid.org/0000-0002-2464-237X>

 <https://scholar.google.com/citations?hl=fr&user=Y2dYUYQAAAJ>

Baxtibayeva Adima Hamidovna

Filologiya va tillarni o'qitish (fransuz)

ta'lim yo'nalishi 4-bosqich talabasi

Fransuz filologiyasi kafedrası

Xorijiy tillar fakulteti

Buxoro davlat universiteti

Annotatsiya: Tarjimaning go'zalligi matnning ma'nosini bir tildan boshqa tilga yetkazishdan iborat. Bu asliytdagi nafaqat so'zlarni, balki his-tuyg'ularini, nozik tomonlarini va uslubini ham matnni tabiiy va o'quvchi o'rganayotgan tilda jozibador qiladigan tarzda yetkazish san'atidir. Ushbu maqolada tarjimadagi jozibadorlik - muvaffaqiyatli tarjimaning fikrlarini va nuqtai nazariyasini o'ziga xos uslub bilan ifodalashi haqida fikr yuritamiz.

Kalit so'zlar: Tarjima, tarjima maqsadi, tarjimadagi jozibadorlik, reklama matnlari, marketing, leksik xususiyatlar, tarjimon.

Abstract: The beauty of translation is to convey the meaning of a text from one language to another. It is the art of conveying not only the words of the original, but also the feelings, nuances and style of the text in a way that makes the text natural and attractive in the reader's target language. In this article we will look at the appeal of translation - the way in which successful translation uniquely conveys ideas and theories of perspective.

Key words: Translation, purpose of translation, translation attractiveness, advertising texts, marketing, lexical features, translator.

Аннотация: Прелесть перевода в том, чтобы передать смысл текста с одного языка на другой. Это искусство передать не только слова оригинала, но и чувства, нюансы и стиль текста таким образом, чтобы сделать текст естественным и привлекательным на изучаемом читателем языке. В этой статье мы рассмотрим привлекательность перевода – способ, с помощью которого успешный перевод уникальным образом передает идеи и теории перспективы.

Ключевые слова: Перевод, цель перевода, переводческая привлекательность, рекламные тексты, маркетинг, лексические особенности, переводчик.

Bugungi kunda tilshinoslik va tarjimashunoslik sohasida amalga oshirilayotgan ishlarga nazar soladigan bo‘lsak, davlatimiz rahbari tomonidan qator: o‘zbek tilidan jahon tillariga va jahon tillaridan o‘zbek tiliga tarjimalarni keng yo‘lga qo‘yish, xorijiy tillarni mamlakat ta‘lim tizimida izchil va chuqur o‘rganish, iqtidorli yetuk mutaxassislarni tayyorlashga katta ahamiyat qaratmoqda va bu hol kadrlar yetishtirishda dasturilamal bo‘lib, jamiyatning ma‘rifiy hayotida o‘z ijrosini topmoqda. Bunday e‘tiborning eng muhim tomonlaridan yana biri shundaki, tarjima ham, tarjimaga bo‘lgan munosabatlar ham o‘zgarib yangilanmoqda.

Yaxshi tarjimon nafaqat yuqori malakali va tajribali bo‘lib, balki til va madaniyatga ega bo‘lib, unda g‘oya va obrazlarni ma‘no va ifodasini yo‘qotmasdan yetkazib berish imkotiga ega bo‘lishi kerak.

Tarjimaning jozibadorligi uning o‘ziga xos uslubi va turli janr va mavzularni yetkazishdagi moslashuvchanligi bilan ham bog‘liq. Muvaffaqiyatli tarjimon asl nusxaning yaxlitligi va qadr-qimmatini saqlab qolgan holda o‘z uslubini kontekst va auditoriyaga moslashtira oladi. Tarjimaning jozibadorligi texnik mahorat va professionallikni, shuningdek, ijodkorlik va til hissini o‘zida mujassam etadi, bu esa uni nafaqat ma‘lumot uzatish vositasi, balki haqiqiy san‘at asariga aylantiradi.

Tarjimadagi jozibadorlik haqida gapirar ekanmiz avvalo tarjima haqida ham tushunchaga ega bo‘lishimiz zarur. “Tarjima” so‘zi “tilga o‘tkazish” yoki “tilni boshqa tilga o‘girish” ma‘nolarini anglatadi. Tarjima o‘zi bir matn yoki so‘zni boshqa tilga, ko‘proq odamlarning uni tushunishini ta‘minlash uchun almashtirishni ifodalaydi. Bundan maqsad masofa, mazmun, va kontekstga qarab tarjima qiluvchining tushunishini ta‘minlashdir.

Tarjima, bir tilni boshqa tilga o‘zgartirish va tushunarli tilda yetkazish jarayoni. Bu jarayon boshqa tillar bilan muloqotda bo‘lish uchun muhim bo‘lgan va tarjima xizmatlarining keng qamrovli sohasidir. Tarjima, matnlarni yoki maqolalarni boshqa tilda yozib olish, shuningdek, o‘qib turishning yaxshi ko‘rinishini qo‘llab-quvvatlaydi. Bugungi kunda tarjima xizmatlari internet orqali va dunyo bo‘ylab ommalashgan.

Tarjimonning maqsadi esa bir tilni boshqa bir tilga o‘girish va uni tushunarli tarzda ifodalashdir. Bu - kishilarning bir-biriga fikrlarini, g‘oyalarini va ma‘lumotlarini aniq va to‘g‘ri tarzda o‘tkazishlariga yordam beradi. Tarjimonlar esa matnning asl ma‘nosini yoqotmagan holda uni boshqa tilga o‘tkazadilar.

Tarjimadagi jozibadorlik, matnda tarjima qilgan odamning asl ma‘noni va e‘tibor qozonishini saqlash va uning albatta va to‘g‘ri tarjima qilinayotgan tilning grammatik va leksik xususiyatlarini tushuntirishdir. Bu, tarjima qilinayotgan matnning ma‘noni va o‘zgarmasini saqlash bilan birga, o‘zgarmaslik va to‘g‘ri tarjima qilinayotgan tilning qoidalarini va qo‘llanishini ham tushuntirishni talab qiladi. Amaliyotda, bu - tarjima qilinayotgan matnning ma‘noni asl tilning ehtiyojlariga muvofiq to‘g‘ri tarjima qilinishini tushunishni anglatadi.

Fransuz tilidan o‘zbek tiliga tarjima qilingan reklama matnlarining ilmiy

tahlilini o‘tkazish haqiqatan ham milliy, ijtimoiy va iqtisodiy muammolarni tushunish uchun muhim omil sanaladi. Xalqaro aloqalar va global tijorat kontekstida ushbu transferlar turli mamlakatlar va madaniyat tashkilotlar o‘rtasidagi aloqalarni mustahkamlashda muhim rol o‘ynaydi.

Bunday tarjimalarni tahlil qilish tashkilotlar o‘zlarining reklama strategiyalarini mahalliy bozorlarga qanday moslashtirishga intilishlarini, mahalliy iste‘molchilarga qanday erishishlarini va qaysi qadriyatlar va tendensiyalarni kiritishlarini tushunishga yordam beradi. Bu - o‘z navbatida, qanday ijtimoiy va iqtisodiy omillar reklama strategiyalariga ta‘sir qilishini va ular qanday masalalarni aks ettirishini tushunish imkonini beradi.

Bundan tashqari, reklama matnlarining muvaffaqiyatli tarjimalari turli madaniyat uylari va ularning mijozlari o‘rtasida ishonch va o‘zaro tushunishni mustahkamlashga yordam beradi. Bu chuqurroq va uzoq muddatli hamkorlikni rivojlantirishga yordam beradi va turli mamlakatlar tashkilotlari o‘rtasida tajriba va innovatsiyalar almashinuvini osonlashtiradi.

Shunday ekan, o‘zbek tiliga tarjima qilingan reklama matnlarini tahlil qilish xalqaro kompaniyalarning mahalliy bozorlar bilan o‘zaro munosabati va bu o‘zaro aloqalar xalqaro munosabatlarni mustahkamlash va iqtisodiy taraqqiyotga qanday hissa qo‘shishi haqida muhim o‘rganishlarni berishi mumkin.

Reklama matnlarini jozibador tarjima qilish uchun quyidagilarni amalga oshirish maqsadga muvofiq:

1. **Asl ma‘noni to‘g‘ri anglash:** Reklama matnlarini tushunish uchun birinchi navbatda fransuz tilidagi ma‘noni chuqur tushunib yetish zarur. Har qanday tarjimada, asosiy ma‘noni saqlagan holda boshqa sinonimik so‘zlar orqali ifodalash mumkin.

2. **So‘zlar va ifodalar bilan ishlash:** Fransuz tilidan o‘zbek tiliga tarjima qilishda, so‘zlar va ifodalarni zamonaviy tarzda ifodalashga e‘tibor qaratish lozim. Bunda tarjima o‘zgarishi, asliyatdagi fikr manbai o‘zgarmay qoladi.

3. **Tilshunoslik jihatdan tanqidiy tahlil qilish:** Matnlarni yaxlit tarjima emas, balki o‘sha davlat hududida doimo amal qiladigan so‘zlar va iboralar ishtirok etishini ta‘minlash lozim. Agar tezkor tarjima kerak bo‘lsa, original matnning ma‘nosi saqlanishi lozim.

Jozibador tarjimani aniq maqsad va muhitga mos ravishda amalga oshirish bilan, reklama matnlarini fransuz tilidan o‘zbek tiliga to‘g‘ri tarjima qilishda muvaffaqiyatga erishsak bo‘ladi. Tarjimaning qo‘llanish doirasi, uning harakat maydonlari, minbarlari ko‘payib bormoqda. Tarjima tili degan katta bir madaniy hodisa milliy adabiy til doirasida rivojlanib, yangi qiyofa, yangi ruh kasb etmoqda.

O‘zbek tarjimonlari Sh.Minavarov, R.Qilichev, M.Xolbekov va H.Orziqulov, B.Ermatov kabilar tomonidan jahon adiblari Sh.L.Monteskyu, L.Karen asarlarining va Sh. Perro ertaklarining fransuz tilidan o‘zbek tiliga tarjimalari tilimizga boshqacha zamonaviy to‘lqin bag‘ishlaydi, u har qanday murakkabliklarni

ifodalashda iqtidor, qobiliyat kasb etadi. Yoinki, bir qancha o‘zbek yozuvchilarining asarlari, hikoyalarining fransuz tiliga o‘girilshi, ayniqsa, fransuz tarjimoni Stefan Dyuduanon tomonidan o‘zbek tilidan bevosita fransuzchaga tarjima qilingan Cho‘lponning «Kecha va kunduz» nomli (“Nuit” — “Tun”) romani fransuz-o‘zbek badiiy tarjimachiligining rivojlanishi, ikki til tarjimashunosligi uchun ham o‘ziga xos voqeadir.

Xulosa qilib aytganda, tarjimadagi jozibadorlik tilda muhim rol o‘ynaydi, tarjima chiroyli asl ma’nosini yoqotmagan holda qilinishi uchun eng birinchi o‘rinda tarjima qilayotgan tarjimon avvalo o‘sha tarjima qilayotgan va o‘girmoqchi bo‘lgan tilini mukammal bilishi, asl matnning konteksti va ma’nosini to‘liq tushunishi va ana undan keyin tarjima qilishi zarur.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Samadov A.N. Marketing kommunikatsiyasi. – Toshkent, 2019.
2. Muhiddinova X.S. O‘zbek tilini ikkinchi til sifatida o‘qitish metodikasi. – Toshkent 2023.
3. G‘afurov I., Mo‘minov O. Tarjima nazariyasi. – Toshkent 2012.
4. Muhammadovna, Jurayeva Maqsuda. "MATBUOT VA IJTIMOIIY NUTQ." (2023).
5. Jurayeva, M. M. "J'aime lire» et «Je bouquine»." Qiyosiy adabiyotshunoslik chog‘ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik: muammo, yechim va istiqbollar. Ilmiy-amaliy konferentsiya.– Buxoro (2021): 337-342.
6. Жўраева, М. (2023). ГАЗЕТА ВА УНИНГ САРЛАВҲАЛАРИДАГИ ЎЗИГА ХОС ХУСУСИЯТЛАР. *GOLDEN BRAIN*, 1(7), 87-95.
7. Жўраева, М. (2022). POUR UNE ANALYSE FONCTIONNELLE ET DISCURSIVE DES TITRES DE LA PRESSE FRANCAISE. *Educational Research in Universal Sciences*, 1(7), 422-428.
8. Nasimova, Fotima. "HISTORICAL-ETYMOLOGICAL CHARACTERISTICS OF FOOD NAMES FOUND IN UZBEK CLASSICAL WORKS." *JOURNAL OF MULTIDISCIPLINARY BULLETIN* 7.1 (2024): 168-175.
9. Икромова, Лола Болтаевна. "ТАРЖИМАДА ЁЗУВЧИ УСЛУБИНИ САҚЛАШ МУАММОЛАРИ." *MODERN SCIENTIFIC RESEARCH* (2019): 170.
10. Рустамова, Ф. (2022). Vocabulary of the modern French language and its reflection in modern fiction. *ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz)*, 13(13).
11. Hojiyeva, G. (2021). SAN‘ATGA OID LISONIY BIRLIKLAR TARJIMASIDA LEKSIK-SEMANTIK XUSUSIYATLAR (fransuz va o‘zbek tillari misolida). *ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz)*, 8(8).